



Burgerschapsonderwijs op MBS Bleiswijk

Deze notitie beschrijft burgerschap op MBS Bleiswijk. Directe aanleiding om met deze notitie de onderwijsactiviteiten rondom burgerschap te beschrijven is de invoering van de wet op Burgerschapsonderwijs (per 1 augustus 2021)¹.

Vanuit de visie van de school wordt aangegeven welke activiteiten voor burgerschap de school op dit moment in haar curriculum heeft opgenomen om dit vorm te geven.

Onderwijsvisie MBS

De Melanchthon Business School staat voor onderwijs waarbij we de leerling stimuleren het maximale uit zichzelf te halen. Hierbij staan vergaren van kennis, samenwerken, ondernemend zijn en het reflecteren op eigen functioneren centraal.

We streven naar onderwijs waarin praktijk en theorie nauw zijn verweven, binnen – en buitenschools. Dat geven we vorm door samen te werken met bedrijven en instellingen in de buurt.

We zien de MBS als een familiebedrijf en leergemeenschap.

We blijven de vraag stellen: 'Wat hebben onze leerlingen nodig om zichzelf te kunnen ontwikkelen in een sterk veranderende samenleving?'

Wanneer leerlingen, ouders en personeel samenwerken wordt onderwijs ondernemend. Dit vraagt om enthousiaste leerlingen, bevoegen en professionele medewerkers en betrokken ouders.

Onze uitgangspunten zijn:

- We hebben oog voor elkaar en we zorgen voor elkaar
- Je kunt meer dan jezelf denkt
- Docenten openen de deur, maar je moet zelf naar binnengaan

Onze kernwaarden zijn:

- Zelfredzaamheid
- Betrokkenheid
- Zelfverantwoordelijkheid
- Respect
- Duurzaamheid

Melanchthon Business School: Kiezen, ontdekken, doen!

Melanchthon Business School staat voor eigentijds beroepsonderwijs, dat is verbonden met de business in de regio van de school. In de naam van de school komt de koppeling met de lokale business in het Oostland duidelijk tot uitdrukking. In het dagelijks onderwijs is de B van Business een belangrijk uitgangspunt voor de inrichting van ons onderwijs. Naast het behalen van een waardevol diploma (kwalificatie) vormen persoonlijke ontwikkeling (vorming) en burgerschap (socialisatie) de belangrijkste doelstellingen. Met de beroepsgerichte profielen (Dienstverlening & Producten en Groen) wordt de lokale business in het Oostland afgedekt. De business vormt de context van de opleidingen. Ondernemendheid staat daarbij centraal.

De kernopdracht van de school is leerlingen een goede keuze leren maken voor een passende vervolgopleiding in het mbo. Actief kennis maken met lokale bedrijven en instellingen in Bleiswijk en omgeving is belangrijk voor

¹ Art VI Wijziging wet VO BES Art. 42 Actiefburgerschap en sociale cohesie (VO-Raad)



de leerlingen omdat de regionale business de context vormt voor het loopbaanleren van de vmbo-leerlingen. Tegen die praktische achtergrond werken ze aan hun persoonlijke ontwikkeling, maatschappelijke skills en loopbaancompetenties en leren ze goede keuzes maken.

Niet voor niets is het motto van de school dan ook: **kiezen, ontdekken, doen!**

Ambitie

MBS wil een school zijn die midden in de maatschappij staat en verbonden is met de actuele ontwikkelingen in de lokale regio. MBS wil een school zijn die bekend staat in de regio als kenniscentrum met doorlopende leerlijnen in de beroepskolom (vmbo, mbo tot en met Het Groene Lyceum). Wij willen een school zijn die leerlingen verbindt met vragen uit de maatschappij. Maar ook een school die (jonge) werknemers in het arbeidsproces ondersteunt in het verwerven van nieuwe skills.

Wij vragen ons regelmatig af of ons curriculum past bij de veranderende maatschappij en arbeidsmarkt. Samen met klankbordgroepen willen we regelmatig vanuit die arbeidsmarktanalyse antwoorden geven, die onze leerlingen vooruit helpen. In de actuele maatschappelijke verandering willen wij onze rol in de regio spelen.

Iedereen is welkom

Met een passend schooladvies is iedereen welkom op MBS. Vanuit onze open christelijke identiteit zijn door het team normen en waarden aangewezen, die in 2020-2021 worden vertaald in praktische afspraken en regels voor de wijze waarop we met elkaar willen omgaan in de context van de school en voor de wijze waarop we lesgeven en hoe we met elkaar omgaan in de klas.

Uitgangspunt daarbij is dat hoewel we het niet over alles eens zullen zijn, we met elkaar respectvol omgaan. Wij sluiten niemand buiten, wie ze ook zijn en waar ze ook vandaan komen.

Voorwaarde is en blijft dat iedereen zich houdt aan de afspraken en regels van de school.

Positieve sfeer

Het belang van een goed pedagogisch klimaat voor optimale leerresultaten komt in verschillende onderzoeken duidelijk naar voren. Wij streven naar een positieve sfeer in de klas, waar orde en veiligheid heel belangrijk zijn, waar een docent voor de klas staat die hoge verwachtingen van de leerlingen heeft en goede resultaten wil bereiken. Resultaten zullen beter worden als het pedagogisch klimaat in de klas goed is, maar dat een positieve sfeer bijdraagt aan persoonsvorming vinden wij misschien nog wel belangrijker.



Leerlingen werken met elkaar samen tijdens de jaarlijkse actie: 'Geef aan Sint voor een ander kind' (bron: Schoolplan MBS Bleiswijk 2020-2024)



Burgerschap vormt integraal onderdeel in het onderwijsprogramma van MBS, in elk leerjaar en in elke leerweg. Er is een aantal algemene onderwerpen waar elke leerling elk jaar actief mee in aanraking komt. Daarnaast zijn er per leerjaar tal van onderwerpen tot en met de lessen maatschappijleer in leerjaar 3.

Onze manier van werken m.b.t. burgerschapsonderwijs sluit aan bij de gekozen richting van Melanchthon: menswording, samen leren voor het leven, gelukkige mensen op een gezonde aarde en is terug te brengen onder de CVO-pijlers inclusieve identiteit en goed onderwijs voor het leven².

In de bijlage zijn de activiteiten op school per leerjaar gerangschikt volgens de (33) doelen van burgerschapsonderwijs & mensenrechteneducatie. Daarbij worden houding (willen), vaardigheden (kunnen) en kennis (inzicht hebben in) bevorderd binnen de domeinen Democratie (D), Participatie (P) en Identiteit (I).

BURGERSCHAPSVORMING		Algemeen
activiteit	Doel (D/P/I met nr.)	
Dagopening Elke dag wordt gestart met een moment van bezinning, meestal op basis van de agenda en dagtekst uit de Oase	D: H2, H3, V11, V12, V13, V14, V15, V16 P: H5, V17, V20, K27, K29, K30 I: H7, H8, H9, V21, V23, K31, K33	
Business Service Center MBS heeft een Business Service Center waarin opdrachten uit de omgeving van de school (bedrijven, instellingen, verenigingen & stichtingen, particuliere initiatieven) binnen het (beroepsgerichte) lesprogramma kunnen worden opgepakt	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32	
Maatschappelijke (goede) doelen Jaarlijks wordt het Sinterklaasfeest verbonden aan goede doelen (project 'Geef aan de Sint voor een ander kind'). Tevens draagt de school bij via een mini-versie aan de RoPaRun. Jaarlijks zijn daarnaast nog incidentele goede doelen waaraan de school bijdraagt (bijvoorbeeld met een Kerstactie, voorjaarsmarkt, ondernemersmarkt, etc).	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32	
Paarse Vrijdag Op Paarse Vrijdag, in december, wordt door zoveel mogelijk leerlingen en/of collega's iets paars gedragen. In de klassen is aandacht voor de bedoeling hierachter.	D: H3, K25 P: H4, H5, H6, V19, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K31, K32	
Klassenregels In elke klas worden de klassenregels opgesteld, waarin de leerlingen in de klas zich conformeren. Ook het leerlingparlement is hierbij betrokken. Eén van de regels gaat altijd op (online) pesten.	D: H2, H3 P: H4, H5, K17, K18, K19 I: H7, H8, H9, H10, K21, K22, K23	

² De Stem van Melanchthon 2024 en CVO Visie 2019-2024



<p>Kerstviering Vanuit het evangelie wordt de verbinding gezocht. Leerlingen worden meegenomen in het kerstverhaal en de spirituele lading. We verbinden een goed doel aan de viering en laten leerlingen geld inzamelen (je belangeloos inzetten voor de medemens).</p>	<p>D: P: I: V21, V22</p>
<p>Leerlingenparlement Elke klas is vertegenwoordigd in het leerlingparlement met de klassenvertegenwoordiger, die tevens een reserve-vertegenwoordiger heeft. In het leerlingparlement Het parlement bespreekt schoolse zaken, adviseert de directie en het VMT, en is betrokken bij de jaarlijkse activiteiten. In voorkomende gevallen is het parlement betrokken bij schaduwverkiezingen vanuit het vak maatschappijleer. Een van de leden van het parlement is leerlinglid van de vestiging-MR. Het parlement komt minimaal 6 maal per jaar bij elkaar en wordt begeleid door twee docenten.</p>	<p>D: P: V19 I: V2</p>

BURGERSCHAPSVORMING		LEERJAAR 1
Activiteit	Doel (D/P/I met doelstellingnummers)	
<p>Lessen Mens & Maatschappij Op MBS vormen de vakken godsdienst, geschiedenis en aardrijkskunde het leergebied Mens & Maatschappij, dat met deze vakken voor 6 uur op de lesurentabel staat.</p>	<p>D: H3, V11, V12, V16 P: V17, K27 I: H7, H10, V21, V22, K26, K30</p>	
<p>Kracht In Controle (KIC) KIC vervangt 'Rots & Water' in leerjaar 1, 2 en 3 en is vakinhoudelijk herschreven en wordt 1 uur per week gegeven door een getrainde vakdocent, voor een deel in het bewegingsonderwijs en voor een deel tijdens de mentorlessen. Burgerschap en executieve vaardigheden zijn hoofdbestanddelen van dit vak.</p>	<p>D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33</p>	
<p>Lessen 'Mediawijsheid' Tijdens de lessen ICT-vaardigheden wordt apart aandacht besteed aan mediawijsheid, zoals kansen en uitdagingen van (social) media, fake news, betrouwbaarheid internet en (online) pesten.</p>	<p>D: H3, V12, V13 P: H4, H5, V17, V18, V19, K27 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K31, K32</p>	
<p>Mentorlessen Wekelijks hebben de leerlingen een tweetal mentorlessen, waarin enerzijds executieve vaardigheden en anderzijds sociaal-emotionele ontwikkeling centraal staan. Daarnaast biedt de mentor afhankelijk van de leerling maatwerk.</p>	<p>D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33</p>	
<p>Wendagen</p>	<p>D: H1, H2, H3, V11, V14</p>	



Alle leerlingen gaan 2-3 dagen in het eerste leerjaar op 'kamp'. Op het programma staan naast kennismaking tal van sociaal-emotionele vaardigheden en sportieve activiteiten op het programma.	P: H5, V17, V18, K27 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Small Business In het 1 ^e leerjaar Binnen de lessen bewegingsonderwijs krijgen alle leerlingen 3 of 4 weken een training in zelfbeheersing, zelfrespect, grenzen aangeven, enz.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Snuffelstage In het eerste leerjaar lopen de leerlingen een oriënterende stage bij een bedrijf/instelling in de regio naar keuze.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
LOB (LoopbaanOriëntatie & -Begeleiding) Binnen dit programma staat intra- en interpersoonlijke ontwikkeling van de leerling in relatie tov de maatschappij centraal. De leerling houdt een portfolio bij van zijn ontwikkeling.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32

BURGERSCHAPSVORMING		LEERJAAR 2
activiteit	Doel (D/P/I met nr.)	
Lessen Mens & Maatschappij Op MBS vormen de vakken godsdienst, geschiedenis en aardrijkskunde het leergebied Mens & Maatschappij, dat met deze vakken voor 5 uur op de lesurentabel staat.	D: H3, V11, V12, V16 P: V17, K27 I: H7, H10, V21, V22, K26, K30	
Kracht In Controle (KIC) KIC vervangt 'Rots & Water' in leerjaar 1, 2 en 3 en is vakinhoudelijk herschreven en wordt 1 uur per week gegeven door een getrainde vakdocent, voor een deel in het bewegingsonderwijs en voor een deel tijdens de mentorlessen. Burgerschap en executieve vaardigheden zijn hoofdbestanddelen van dit vak.	D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33	
Lessen 'Mediawijsheid' Tijdens de lessen ICT-vaardigheden wordt apart aandacht besteed aan mediawijsheid, zoals kansen en uitdagingen van (social) media, fake news, betrouwbaarheid internet en (online) pesten.	D: H3, V12, V13 P: H4, H5, V17, V18, V19, K27 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K31, K32	
Mentorlessen Wekelijks hebben de leerlingen een tweetal mentorlessen, waarin enerzijds executieve vaardigheden en anderzijds sociaal-emotionele ontwikkeling centraal staan. Daarnaast biedt de mentor afhankelijk van de leerling maatwerk.	D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33	
Excursies omgeving	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27	



Alle leerlingen gaan een aantal malen op excursie in de agglomeratie Rotterdam/Den Haag. Met het programma komen ze met tal van maatschappelijke instanties, instellingen en bedrijven in de regio in aanraking.	I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Small Business In het 2 ^e leerjaar Binnen de lessen bewegingsonderwijs krijgen alle leerlingen 3 of 4 weken een training in zelfbeheersing, zelfrespect, grenzen aangeven, enz.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Snuffelstage In het tweede leerjaar lopen de leerlingen een oriënterende stage bij een bedrijf/instelling in de regio naar keuze.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
LOB (LoopbaanOriëntatie & -Begeleiding) Binnen dit programma staat intra- en interpersoonlijke ontwikkeling van de leerling in relatie tov de maatschappij centraal. De leerling houdt een portfolio bij van zijn ontwikkeling.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Lentemarkt Vanuit het project economie en 'small business' organiseren de leerlingen een lentemarkt waarin ze oefenen met ondernemersvaardigheden	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32

BURGERSCHAPSVORMING		LEERJAAR 3
activiteit	Doel (D/P/I met nr.)	
Lessen Maatschappijleer Het vak Maatschappijleer staat voor leerjaar 3 voor alle leerwegen met 2 uren per week op het rooster. Met het programma wordt de landelijke syllabus voor Maatschappijleer afgedekt.	D: H3, V11, V12, V16 P: V17, K27 I: H7, H10, V21, V22, K26, K30	
Werkweek Op het programma staat een werkweek in het buitenland (België, Engeland, Duitsland). Behalve interpersoonlijke doelen zijn intrapersoonlijke doelen verbonden aan het programma tegen de context	D: H1, H2, H3, V11, V13 P: H4, V17, V18, V19, K27, K28, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23	
Kracht In Controle (KIC) KIC vervangt 'Rots & Water' in leerjaar 1, 2 en 3 en is vakinhoudelijk herschreven en wordt 1 uur per week gegeven door een getrainde vakdocent, voor een deel in het bewegingsonderwijs en voor een deel tijdens de mentorlessen. Burgerschap en executieve vaardigheden zijn hoofdbestanddelen van dit vak.	D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33	
Ondernemersmarkt	D: H1, H2, V11, V12, V13, V14 P: H4, V17, V18, V19, K27, K28, K29	



Alle leerlingen volgen het keuzevak Ondernemen. Een van de onderdelen is de organisatie van de jaarlijkse Ondernemersmarkt. De opbrengsten krijgen meestal in samenspraak met de 3 ^e jaars leerlingen een regionale maatschappelijke bestemming.	I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23
LOB (LoopbaanOriëntatie & -Begeleiding) Binnen dit programma staat intra- en interpersoonlijke ontwikkeling van de leerling in relatie tov de maatschappij centraal. De leerling houdt een portfolio bij van zijn ontwikkeling.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Stage beroepsgericht Tijdens de beroepsgerichte stage leren en werken de leerlingen (dmv een blokstage) gedurende twee weken aan hun vak-, sociale en maatschappelijke vaardigheden.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H4, H6, V17, V18, V20, K27, K28, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32
Mentorlessen Wekelijks hebben de leerlingen een tweetal mentorlessen, waarin enerzijds executieve vaardigheden en anderzijds sociaal-emotionele ontwikkeling centraal staan. Daarnaast biedt de mentor afhankelijk van de leerling maatwerk.	D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33

BURGERSCHAPSVORMING		LEERJAAR 4
activiteit	Doel (D/P/I met nr.)	
LOB (LoopbaanOriëntatie & -Begeleiding) Binnen dit programma staat intra- en interpersoonlijke ontwikkeling van de leerling in relatie tov de maatschappij centraal. De leerling houdt een portfolio bij van zijn ontwikkeling.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H5, V17, V18, K27, I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32	
Stage beroepsgericht Tijdens de beroepsgerichte stage leren en werken de leerlingen (in BL en KL 40 dagen met een combinatie van blok- en dagstage en in GL 2 weken met een blokstage) aan hun vak-, sociale en maatschappelijke vaardigheden.	D: H1, H2, H3, V11, V14 P: H4, H6, V17, V18, V20, K27, K28, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, V23, K32	
Mentorlessen Wekelijks hebben de leerlingen een tweetal mentorlessen, waarin enerzijds executieve vaardigheden en anderzijds sociaal-emotionele ontwikkeling centraal staan. Daarnaast biedt de mentor afhankelijk van de leerling maatwerk.	D: H2, H3, V11, V14 P: H4, H5, V17, K27, K29 I: H7, H8, H9, H10, V21, V22, K31, K32, K33	



Doelen burgerschapsonderwijs en mensenrechteneducatie voor het schoolcurriculum

onderbouw vo en vmbo bovenbouw

De school wil met leerlingen werken aan de volgende houdingen, vaardigheden, kennis en inzichten:

	Democratie	Participatie	Identiteit
Houdingen (willen)	<ol style="list-style-type: none">1. Conflicten op vreedzame wijze oplossen en de rol van gezagsdragers daarbij respecteren.2. Bewustzijn ontwikkelen t.a.v. het omgaan met de verhouding tussen individuele en algemene belangen.3. In zijn dagelijkse handelen opkomen voor een klimaat van respect en gelijkwaardigheid, waarin iedereen zich vrij kan uiten en veilig voelt.	<ol style="list-style-type: none">4. Betrokkenheid bij en bijdragen aan een sociaal en ruimtelijk stimulerende en aangename leef- en leeromgeving in de school en de directe omgeving.5. Opkomen voor een sfeer van non-discriminatie in sociale relaties.6. Zich inzetten voor een maatschappelijk nut.	<ol style="list-style-type: none">7. Een respectvolle en serieuze dialoog met anderen aangaan.8. Respect tonen en zich medeverantwoordelijk voelen voor de eigen ontplooiing en die van anderen.9. Reflecteren op de eigen opvattingen en gedragingen in relatie tot algemeen aanvaarde waarden en normen.10. Met anderen samenwerken ongeacht groepsidentiteit.
Vaardigheden (kunnen)	<ol style="list-style-type: none">11. Standpunten uiten, toelichten en uitwisselen in discussie en dialoog.12. Bronnen kritisch gebruiken.13. Veilig omgaan met sociale media.14. Accepteren dat eigen opvattingen niet altijd worden gedeeld.15. De relevantie van democratie, rechtsstaat en mensenrechten voor zijn eigen leven beargumen-teren.16. <i>Zich voorstellingen maken van het leven in een land waarin mensenrechten niet worden nageleefd.</i>	<ol style="list-style-type: none">17. Basale sociaal-communicatieve vaardigheden toepassen.18. Verschillen in rollen en posities die mensen t.o.v. elkaar bekleden actief hanteren (alleen vmbo).19. Verbeteringen in klas, school of eigen leefomgeving meehel- pen te organiseren en initiëren.20. <i>De relevantie van sociaal- economische mensen- rechten voor zijn eigen leven en participatie in de Nederlandse samenleving typeren en bediscussiëren.</i>	<ol style="list-style-type: none">21. Zich inleven in een ander in een samenleving die zich kenmerkt door diversiteit.22. Samenwerken met anderen ongeacht sociale, etnische en/ of culturele achtergronden.23. Zich inleven in situaties waarin mensen hun recht op (de ontwikkeling van) een eigen identiteit wordt ontzegd.
Kennis (inzicht hebben in)	<ol style="list-style-type: none">24. De basisprincipes van democratie en rechtsstaat in Nederland en Europa en de daaraan ten grondslag liggende mensenrechten.25. De betekenis van de Nederlandse Grondwet, de UVRM(1) en het Kinderrechtenverdrag.26. <i>Enkele voorbeelden op mondiaal niveau van gevolgen van het niet naleven van klassieke en politieke rechten voor het dagelijks leven van mensen.</i>	<ol style="list-style-type: none">27. Vormen van communicatie.28. Gedeelde en verschillende rollen, taken, posities en verantwoordelijkheden van mensen op school; alleen vmbo: en in werksituaties.29. het werk van organisaties die zich de solidariteit met de medemens, zowel hier als elders, ten doel stellen.30. <i>Enkele voorbeelden op mondiaal niveau van gevolgen van het niet naleven of kunnen voldoen aan sociaal-economische rechten voor het dagelijks leven van mensen.</i>	<ol style="list-style-type: none">31. Enkele basiskenmerken van Nederland als multiculturele en pluriforme samenleving, <i>waaronder het recht op een eigen identiteit voor personen en groepen.</i>32. Het belang van socialisatieprocessen bij identiteitsvorming.33. <i>Enkele voorbeelden op mondiaal niveau van gevolgen van het niet naleven van culturele rechten voor het dagelijks leven van mensen.</i>

1. UVRM is Universele Verklaring van de Rechten van de Mens



Eerste Kamer stemt in met nieuwe wet voor burgerschapsonderwijs

Nieuwsbericht | 22-06-2021 | 12:44

De Eerste Kamer heeft vandaag ingestemd met de nieuwe wet voor burgerschapsonderwijs op basisscholen en middelbare scholen. Deze wet heeft als doel dat alle scholen leerlingen kennis en respect bijbrengen over de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. De wet gaat in vanaf 1 augustus.

Burgerschapsonderwijs is al wettelijk verplicht, maar voor veel scholen is het niet duidelijk wat er precies van hen wordt verwacht. Daarom heeft minister Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs) de wettelijke opdracht voor scholen aangescherpt.

Respect voor vrijheden

Minister Slob: „Burgerschap is de manier waarop we met elkaar deelnemen aan de maatschappij. Het is belangrijk dat we dat doen met respect voor elkaar, voor de democratie en de rechtstaat en voor de vrijheden die iedereen heeft. Scholen hebben, naast ouders en verzorgers, een wezenlijke rol om deze waarden aan kinderen en jongeren te leren. Op welke manier ze dat precies doen is aan de scholen zelf, zoals dat past bij de vrijheid van onderwijs. Wel bevat de wet een gemeenschappelijke kern waaraan alle scholen moeten voldoen, dat geeft hen ook duidelijkheid.”

Democratische rechtsstaat

In de wet staat dat kinderen en jongeren kennis moeten vergaren van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Daarbij horen thema's zoals gelijke behandeling, het verbod op discriminatie en vrijheid van meningsuiting. Ook de schoolcultuur moet in overeenstemming zijn met die waarden.

Naar elkaar luisteren

Daarnaast staat in de wet dat de school een oefenplaats is, waar leerlingen moeten kunnen oefenen met de vaardigheden die ze later nodig hebben om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Bijvoorbeeld naar elkaars mening luisteren en daar respectvol op reageren. Juist op school komen leerlingen met verschillende achtergronden elkaar tegen. Daarnaast staat in de wet dat leerling en personeel zich veilig en geaccepteerd moeten weten op school.